

Suomen Koratrengas ry

KORATKASVATUKSEN TAVOITEOHJELMA

***Hyväksytty Suomen Koratrengas ry:n vuosikokouksessa 22.2.2009
Päivitetty yleiskokouksessa 9.7.2016***

Kasvatuksella tarkoitetaan määrätietoisella valinnalla ja suunnitelluilla parituksilla aikaansaattua eläinkannan laadun säilyttämistä ja parantamista. Kasvatusohjelman tarkoituksena on ohjata perinnöllisten tekijöiden huomioon ottamista koratkasvatuksessa. Tarkoituksena on myös koota yhteen oleellinen tieto rodusta, sen taustasta ja nykytilasta sekä rodun kasvatuksen suunnittelussa ja toimeenpanossa tarvittavista taustatekijöistä. Sen avulla voidaan ohjata rodun kehitystä määrätietoisesti ja vaadittavan pitkäjänteisesti. Ohjelmaan perehtyminen ja siinä esitettyjen tietojen, määräysten ja ohjeiden syvälinen tunteminen on tärkeää kaikille jäsenillemme ja varsinkin kasvattajille.

SISÄLLYS

I Taustatietoa

1. Rodun synty ja historia
2. Rodun erityisominaisuudet
3. Kanta muissa maissa
4. Kanta Suomessa
5. Suomen Koratrengas ry

II Jalostustavoitteet

1. Terveys ja lisääntyminen

- 1.1. Gangliosidoosit
- 1.2. Astma ja hengityselinsairaudet
- 1.3. Sydän- ja verisuonisairaudet
- 1.4. Epileptiset kohtaukset
- 1.5. Luustoviat
- 1.6. Silmäsairaudet
- 1.7. Kivesvikaisuus
- 1.8. Purentavirheet, hammas- ja suuongelmat
- 1.9. Napatyträ
- 1.10. Nivelongelmat
- 1.11. Munuaissairaudet
- 1.12. Syöpäsairaudet
- 1.13. Lisääntymiseen liittyvät ongelmat ja epämuodostumat pennuilla
- 1.14. Iho- ja karvaongelmat
- 1.15. Alttius sairastua FIP:iin
- 1.16. Ruoka-aineallergiat
- 1.17. Allergiset reaktiot lääkeaineille
- 1.18. Muita häiriöitä
- 1.19. Jalostusyksilöiden käyttö ja yhdistelmien sisäsiitosaste

2. Luonne

3. Ulkomuoto ja rotumääritelmä

III Jalostuksen painopisteet

IV Kasvatukseen liittyvät muut määräykset ja ohjeet

V Käytännön toimenpiteet

LIITTEET

Liite 1	Kasvattajasitoumus
Liite 2	Standardi
Liite 3	Lisätietoa väritesteistä (DNA)
Liite 4	Pentuelomake
Liite 5	Tuontitukiehdot ja sopimus
Liite 6	Tilastotietoa
Liite 7	DNA-arkisto

I Taustatietoa

1. Rodun synty ja historia

Thaimaa

Koratin tunnettu historia on pitkä. Ensimmäiset maininnat kissasta löytyvät thaimaalaisesta "The Cat Book Poems" -käsikirjoituksesta, jossa on kuvia ja runoja erilaisista kissoista, osa onnea tuottavia ja osa pahan onnen tuojia. Käsikirjoituksen tiedetään olevan peräisin aikaväliltä 1350–1767. Tarkempi ajoitus on mahdotonta, koska käsikirjoitus on kirjoitettu aikoinaan uudelleen useaan kertaan. Korat, nimitys jota länsimaissa käytetään, juontaa juurensa Koratin (tai Nakhorn Ratchasima) provinssista Koillis-Thaimaassa. Kuningas Chulalongkorn (1853–1910) antoi nimen nähtyään siellä tällaisen kissan. Thaimaassa kissaa on kutsuttu ensisijaisesti Si-Sawat-nimellä. Ei tiedetä, miten rotu alun perin on syntynyt ja miten se on säilynyt nykypäiviin asti Thaimaassa.

Alkuperäisessä käsikirjoituksessa kerrotaan kissasta nimeltä Maled seuraavasti:

*"The cat Maled has a body color like Dok Lao
The hairs are smooth, with roots like clouds and tips like silver
The eyes shine like dewdrops on the lotus leaf."*

Dok Lao viittaa sitruunaruohoa muistuttavan yrtin hopeakärkisiin kukkiin. Maled tarkoittaa siementä ja viittaa Sawat-hedelmän hopeansinisiin siemeniin.

USA

Länsimaihin korat rantautui ensimmäisen kerran, kun vuonna 1959 Jean Johnson (Cedar Glen -kissala) sai Thaimaasta muutaman vuoden siellä asuttuaan Yhdysvaltoihin Oregoniin lahjaksi koratpariskunnan, sisarukset Naran ja Darran Mahajaya-kissalasta. Koska muita koratteja ei ollut saatavilla, hän käytti ensimmäisessä polvessa astutukseen Thaimaasta tuomiensa sininaamiosiamilaisia. Vain näissä ensimmäisissä astutuksissa koratin kasvatukseen on länsimaissa käytetty muita kuin sinisiä koratteja. Ko. kissat muistuttivat tyypiltään enemmän naamiollista korattia kuin nykysiamilaista. Geneetikot olivat kertoneet Jean Johnsonille, että todennäköisesti sininaamiosiamilainen oli mutaatio alkuperäisistä sinisistä kissoista eli korateista.

Myös muut kiinnostuivat Yhdysvalloissa koratista, ja 1960-luvulla Thaimaasta tuotiin lisää kissoja. Kissojen löytäminen oli hankalaa ja tuonti kallista, joten kovin suuria määriä kissoja ei saatu kasvatukseen. Aivan 1960-luvun alussa Gail Lankenau Woodward toi Thaimaasta kaksi kissaa, naaraan nimeltä Mahajaya Dok Rak of Gala ja uroksen nimeltä Nai Sri Sawat Miow of Gala. Samoin Gertrude Gecking Sellars toi naaraan nimeltä Me-Luk of Tru-Lu. Näistä kissoista tuli koratkasvatuksen kantakissoja USA:ssa, ja ne löytyvät myös useimpien suomalaisten korattien taustalta.

Vuonna 1965 perustettiin Korat Cat Fanciers Association (KCFA), jonka ansiota paljolti on se, että rotu on USA:ssa säilynyt puhtaana ja kaikkien korattien alkuperä on johdettavissa thaimaalaisiin kissoihin. Vuonna 1966 ensimmäinen kissajärjestö CFA hyväksyi rodun virallisesti. KCFA ja alkuperäiset kasvattajat kirjoittivat rodulle standardin tuomiinsa kissoihin perustuen.

Vuonna 1968 Daphne Negus matkusti Bangkokiin ja toi lisää koratteja Yhdysvaltoihin, kokonaista 9 kappaletta. Näin kissojen geenikantaa saatiin laajemmaksi ja kasvatusta päästi toden teolla alkuun. Korat ei ole koskaan kasvanut määrällisesti kovin suureksi roduksi, mutta sen harrastajat ovat olleet hyvin omistautuneita ja pyrkineet säilyttämään rodun.

Iso-Britannia

Vuonna 1886 pidettiin Lontoon Crystal Palacessa kissanäyttely, johon Mr Spearman toi kaksi Bangkokista peräisin olevaa kokonaan sinistä "siamilaista" kissaa. Kissat diskattiin, koska ne eivät olleet naamiokissoja, kuten siamilaiset yleensä, mutta todennäköisesti ne olivat ensimmäiset länsimaissa esiintyneet koratit.

Virallisesti ensimmäiset koratit (Samelko's Sahm ja Brandywood Saeng Duan) saapuivat Yhdysvalloista Isoon-Britanniaan vuonna 1972, ja karanteenin aikana syntyi ensimmäinen pentue. Vuoteen 1974 mennessä koratteja oli jo parikymmentä. GCCF (Ison-Britannian tärkein kissajärjestö) hyväksyi rodun ilman Champion-oikeuksia vuonna 1974. Kasvatusta kuitenkin hiipui ja vasta 1980-luvun alussa saatiin kasvatusta todella vauhtiin ja vuonna 1984 rotu sai GCCF:ssä Champion-oikeudet. Ianthe Cormack (Koorahk-kissala) on tuonut kissoja Englantiin suoraan Aasiasta.

Skandinavia

Vuonna 1974 Elfi Kleive (Pimai-kissala) palasi perheineen Thaimaasta Norjaan mukanaan Skandinavian ensimmäinen korat (Mahajaya Coco, joka oli astutettu jo Thaimaassa). Hämmästyksensä hän huomasi, ettei korat ollut FIFe:n hyväksymä rotu. Kasvatusta kuitenkin lähti käyntiin Cocolla ja sen pojalla. USA:sta saatiin 1976 avuksi uros nimeltä Solna's Mats. Kaikki tuontikissat joutuivat karanteeniin, koska Norja on rabiesvapaa maa. Vuonna 1981 usean epäonnistuneen yrityksen jälkeen FIFe vihdoinkin hyväksyi koratin, ja Champion-oikeudet se sai vuonna 1983. Tuolloin kissoja oli noin sata.

Suomi

Suomeen ensimmäinen korat Pimai's Sri Di-Di saapui Elfi Kleiven kissalasta Norjasta vuonna 1987. Kissa astutettiin myöhemmin Norjassa, ja kolme pennuista tuli Suomeen. Kasvatuksen muut kantakissat olivat Nin Lili, joka tuotiin Norjasta, Rataekora Lisu, joka tuotiin Englannista, sekä ensimmäinen tuontiurossa Dongalas Friscus Norjasta.

Suomessa kasvattajat ovat alusta asti pyrkineet yhteistyöhön ja avoimeen tiedonvälitykseen ja siinä hyvin onnistuneetkin. Myös erilaisiin terveysprojekteihin, esim. GM-testien kehittämiseen on osallistuttu kiitettävästi. Tällä hetkellä Suomessa on ehkä aktiivisin koratkasvatusta koko Euroopassa. Kansainvälistyminen on mahdollistanut laajan yhteistyön kasvatuksessa myös ulkomaisten kasvattajien kanssa.

Koratin historiasta eri maissa voit lukea lisää Koratworldin artikkeleista: www.koratworld.com

2. Rodun erityisominaisuudet

Rotu poikkeaa useimmista muista kissaroduista siinä, että kanta on kasvanut täysin erillään muista roduista 1960-luvulta lähtien. Thaimaasta on tuotu kissoja ympäri maailman silloin tällöin, mutta silti lähes jokaisen koratin taustalta löytyvät samat kissat. Tämän vuoksi rodulle on myös kehittynyt tyypillisiä luonteenpiirteitä ja tapoja, jotka esiintyvät korateilla ympäri maailman. Ulkonäöllisesti rodulla on vaihtelua edelleen melko paljon, mutta esimerkiksi turkin laatu on selvästi poikkeava muista kissaroduista. Rodun puhtaus ja samalla sisäsiittoisuus ovat kasvatuksessa haaste.

3. Kanta muissa maissa

Yhdysvalloissa, missä kasvatusta alkoi jo 1960-luvulla, kasvatusta on hajautunut eri puolille maata. Osa kasvattajista kasvattelee yhteistyössä samoilla linjoilla, mutta kokonaisvaltaista yhteistyötä ei juuri ole. Siitoskissoja arvioidaan olevan noin 40 (Monika Lipinski, 2008) ja määrä on todennäköisesti vähentynyt viime vuosina. 2000-luvun alussa CFA rekisteröi noin 100 koratpentua vuosittain. Koratteja rekisteröidään melko paljon myös TICAan, mutta osa rekisteröinneistä on tuplarekisteröintejä. Kasvattaja voi rekisteröidä joko samalla tai eri kasvattajanimellä kissan kumpaankin järjestöön. On arvioitu, että Yhdysvalloissa on vuonna 2006 ollut vain 2543 korattia, mukaan lukien siis kastroidut lemmikkikissat. Vertailulukuna myös harvinaisina pidettyjä egyptinmau-kissoja oli 13425. (Joan Miller: Pedigree Cats in Peril. Cat Fancy Magazine, June 2008).

Isossa-Britanniassa on perinteisesti ollut vilkasta koratkasvatusta, joka alkoi jo 1970-luvulla. Ilmeisesti tilanne on kuitenkin muuttunut ja kissojen ja kasvattajien määrät pienentyneet. Vaikutusta on mahdollisesti ollut myös sillä, että osa GCCF:n alaisista kasvattajista kasvattelee myös Thai Lilac- ja Thai Point -kissoja. Näillä kasvattajilla on koratteina rekisteröityjä kissoja, joiden esivanhemmat ovat muun värisiä. Näitä kissoja ei muissa kissajärjestöissä hyväksytä korateiksi. Englannissa on jonkin verran myös FIFen alaista kasvatusta. Maassa toimii aktiivinen koratyhdistys K&TCA, jonka kasvattajalistalla on tällä hetkellä 19 Brittein saarilla toimivaa kasvattajaa, mutta ilmeisesti kaikki eivät ole aktiivisia. Siitosuroksen omistajien listalla on 6. Vuonna 2007 GCCF rekisteröi 113 korattia (mukaan lukien muunväriset kissat). Isossa-Britanniassa on jonkin verran linjoja, joita ei esiinny Suomessa, koska sinne on tuotu kissoja suoraan myös Thaimaasta, mutta suurimmalla osalla kissoista on yhteisiä esivanhempia.

Norjassa on aikoinaan ollut hyvin aktiivista koratkasvatusta, ja Suomeen ensimmäiset kasvatuskissat tulivat juuri Norjasta. 1900-luvun lopulla kasvatusta kutistui lähes olemattomiin, mutta pientä elpymistä on havaittavissa. Tosin edelleenkin aktiivisia kasvattajia ei ole montaa. Linjat ovat paljolti samat kuin Suomessa, osittain myös täältä vietyjä.

Ruotsalaiset kasvattajat ovat paljolti olleet yhteistyössä norjalaisten kanssa. Myös siellä kasvatusta on vähentynyt hyvin pieneen. Tällä hetkellä kasvattajia on vain 2–3. Vuonna 2013 Sverak rekisteröi 4 korattia, vuosina 2014 ja 2015 ei yhtään kappaletta. Yhteensä Sverakin rekistereihin oli merkitty vuoden 1955 jälkeen 413 korattia (lähde: Våra Katter 4/2008).

Tanskassa on yksi kasvattaja, jolla on kasvatuksessaan paljolti samat linjat kuin Suomessa. Lisäksi yksi saksalainen kasvattaja rekisteröi pentunsa Tanskassa.

Saksassa on viisi aktiivista kasvattajaa. Heillä on paljon yhteisiä linjoja suomalaisten kissojen kanssa, mutta myös joitakin vieraampia kissoja, jotka polveutuvat aikoinaan Englannista tuoduista kissoista. Lisäksi Thaimaan-tuonteja on muutama.

Ranskassa on jonkin verran CFA:n alaista koratkasvatusta, ja viime vuosina myös uusia FIFe-kasvattajia on tullut mukaan. Yksi kasvattaja oli erityisen aktiivinen vienneissä ja tuonneissa noin vuosina 2005-2012 ja mm. yhteydessä yhdysvaltalaisiin ja thaimaalaisiin kasvattajiin. Hänellä on myös joitakin linjoja, joita ei Suomessa vielä ole. Ranskaan tuotiin myös koratteina edelleen myytäväksi kissoja Thaimaasta, joiden taustasta ei ollut tarkkaa selkoa ja joita ilmeisesti ei ollut edes yritetty rekisteröidä mihinkään suurista kissajärjestöistä.

Italiassa on yksi koratkasvattaja, joka tällä hetkellä ei aktiivisesti kasvata. Hänellä on ollut kasvatuksessaan paljolti samat linjat kuin Suomessa.

Sveitsissä on kolme koratkasvattajaa, joilla on kissoja ainakin saksalaisista ja pohjoismaalaisista linjoista. Yksi kasvattaja rekisteröi FiFeen ja kaksi independent-yhdistykseen.

Belgiassa ja **Alankomaissa** on muutama kasvattaja, jotka rekisteröivät pennut independent-yhdistykseen ja ainakin yksi belgialaiskasvattaja, joka rekisteröi FiFeen.

Espanjassa on yksi koratkasvattaja, joka ei aktiivisesti kasvata. Hänellä on ollut kasvatuksessaan paljolti samat linjat kuin Suomessa.

Tsekeissä on ainakin yksi koratkasvattaja, jolla on kissa Puolasta.

Kanadassa on muutama kasvattaja, jotka eivät tiettävästi kasvata aktiivisesti. Pääsääntöisesti kissat ovat olleet samoista linjoista kuin Suomessa, mutta joitakin harvinaisempia kissoja sukutauluissa näkee.

Argentiinassa on yksi kasvattaja, joka ei kasvata aktiivisesti. Pentueita ollut vähän ja kissat ovat samoista linjoista kuin suomalaiset koratit.

Australiassa on pari kasvattajaa, jotka määrällisesti kasvattavat kohtuullisen paljon. Siellä on kuitenkin käytetty hyvin paljon samoja kissoja kasvatukseen pitkän ajan kuluessa. Australialaisten kanssa on tehty yhteistyötä kissavaihdon merkeissä.

Puolassa on pari aktiivista kasvattajaa, joiden kissat ovat pääasiassa suomalaisista ja muista pohjoismaalaisista sekä yhdysvaltalaisista linjoista. Lisäksi sinne on tuotu thaimaalaisia linjoja.

Virossa on yksi kasvattaja, jolla on Thaimaasta tuotu naaras. Pentueita on ollut tähän mennessä yksi suomalaisen uroksen kanssa vuonna 2014, toinen vuonna 2015 ja kolmas vuonna 2016. Kasvattaja on Suomen Koratregas ry:n jäsen.

Thaimaassa on joitakin kasvattajia ja myös yhdistys (TIMBA, www.timba.org), jonka tavoitteena on vanhojen rotujen, myös koratin, elvyttäminen. Kissojen taso vaihtelee, eivätkä kissojen hoito ja olotkaan aina vastaa suomalaisia kriteerejä. Thaimaasta voisi vielä olla mahdollista löytää täysin vieraslinjaisia kasvatuskissoja.

Muissa maissa ei tiettävästi ole aktiivista kasvatusta, jonkin verran koratteja on lemmikkeinä myös muualla.

4. Kanta Suomessa

Suomeen on tuotu 31.12.2015 mennessä yhteensä 33 korattia ja lisäksi on käytetty yhtä urosta Norjassa (Jena's Tai Pan) ja yhtä yhdysvaltalaisista urosta kolmelle naaraalle. Tuonneista 2 ei koskaan saanut jälkeläisiä, 2 menehtyi nuorena ja 2 tuonin jälkeläisiä ei ole enää kasvatuksessa. Kaikki nykyiset kissamme ovat siis 27 kissan jälkeläisiä ja siitospopulaatiomme geenipooli koostuu näiden kissojen geeneistä. Jatkossa tuonnit ovatkin edelleen välttämättömiä elinvoimaisen populaation säilyttämiseksi.

Suomessa oli 31.12.2015 mennessä rekisteröity yhteensä 832 korattia (+ yksi lila XSH-pentu). Suomesta oli viety ulkomaille yhteensä 33 pentua 31.12.2014 mennessä. Tietyvästi leikkaamattomia yli 10 kk ikäisiä uroksia oli 25.4.2015 n.13 kpl. Näistä osa on kastrotu kemiallisesti. Kasvatusikäisiä naaraita on leikkaamatta yli 20 kpl, mutta tarkkaa tietoa tulevasta siitoskäytöstä ei kaikkien osalta ole.

Suomessa syntyneet pennut eri vuosina (pois lukien ennen rekisteröintiä menehtyneet):

1988	4	2003	41
1989	5	2004	35
1990	1	2005	49
1991	16	2006	37
1992	13	2007	57
1993	17	2008	56
1994	14	2009	47
1995	15	2010	43
1996	15	2011	58
1997	12	2012	59
1998	6	2013	58
1999	14	2014	38
2000	15	2015	44
2001	23		
2002	16		

Lisää tilastotietoa liitteessä 6.

5. Suomen Koratrenas ry

Suomen Koratrenas ry perustettiin vuonna 1990 ja rekisteröitiin yhdistysrekisteriin 22.9.1992. Yhdistys on rotuyhdistys, jonka tarkoituksena on edistää koratin kasvatusta ja tehdä rotua tunnetuksi. Suomen Kissaliiton kanssa on solmittu yhteistyösopimus. Yhdistyksessä oli 23.4.2016 142 jäsentä. Kaikki suomalaiset kasvattajat kuuluvat yhdistykseen.

Yhdistys on tukenut rahallisesti erilaisia terveysprojekteja. Yhdistys jakaa myös tuontitukea tukeakseen geenikannan monimuotoisuutta. Yhdistyksen toimihenkilöt ovat perinteisesti toimineet tarvittaessa mentoreina ja opastaneet tuoreita kasvattajia ja kissanomistajia. Yhdistys ylläpitää ajantasaista pentulistaa ja listaa aikuisista korateista, jotka tarvitsevat uuden kodin.

Yhdistys kerää ja arkistoi tietoja korateista, niiden sukutauluista, terveystilanteesta ja pentueiden tiedoista. Yhdistyksen internet-sivuilta löytyy kissojen sukutaulut, kuvia, näyttelytulokset ja muita tietoja.

II JALOSTUSTAVOITTEET

1. Terveys ja lisääntyminen

Korat on rotuna suhteellisen pitkäikäinen. Erityisesti rodulle tyypillisiä terveysongelmia ei ole paljon. Seuraavassa on esitelty niitä sairauksia ja ongelmia, joita korateilla on esiintynyt ja joita jalostustyössä tulee vastustaa, jotta tilanne säilyisi tulevaisuudessakin yhtä hyvänä.

Liitetaulukko on kerätty eri sairauksien esiintyvyys suomalaisissa korateissa rotuyhdistykselle tulleiden tietojen perusteella.

1.1. Gangliosidoosit

GM1- ja GM2-gangliosidoosit ovat korateilla todettuja perinnöllisiä sairauksia. Taudit johtavat kuolemaan yleensä ennen ensimmäistä ikävuotta. Mitään parannuskeinoa tai hoitoa ei ole. Kyseessä ovat entsyymipuutos sairaudet, joissa puuttuvan entsyymin normaalisti hajoittamat aineet keräytyvät elimistöön ja aiheuttavat vakavia hermostollisia oireita. Kysymyksessä on kaksi eri sairautta, sillä puuttuva entsyymi ei ole sama, mutta ne muistuttavat hyvin paljon toisiaan oireiden puolesta. Tämän tyyppisiä sairauksia, ns. lysosomisia kertymäsairauksia, on erituisilla kissoilla todettu muitakin. Niitä esiintyy myös ihmisellä ja muilla nisäkkäillä.

Molemmat yllä mainitut gangliosidoosin muodot periytyvät autosomaalisesti ja resessiivisesti. Tämä tarkoittaa sitä, että pentu, joka perii viallisen geenin molemmilta vanhemmiltaan, sairastuu muutaman kuukauden iässä. Mikäli pentu perii viallisen geenin vain toiselta vanhemmaltaan, se ei sairastu ja on täysin terve, mutta voi kuitenkin periä viallisen geenin omille jälkeläisilleen. Kissa, jolla on viallinen geeni, mutta on terve sanotaan kantajaksi. Geeni periytyy sukupuolesta riippumatta. Kun astutetaan kantaja ja geneettisesti normaali kissa, pennuista tilastollisesti puolet on kantajia. Kun astutetaan kaksi kantajaa, tilastollisesti 1/4 on normaaleja, 1/2 on kantajia ja 1/4 sairastuu. Näin siis tilastollisesti, mutta todellisuudessa voi käydä niinkin, että kaikki pennut ovat sairaita tai normaaleja. Sairauksiin on kehitetty geenitestit.

Esiintyvyys

Suomessa ei ole ollut yhtään sairaustapausta. Kantajat ovat poistuneet kasvatuksesta geenitestauksen myötä kokonaan. Kaikki tuontikissat on testattu, mikäli ei ole ollut varmuutta siitä, etteivät ne voi olla geenivirheiden kantajia.

Rotuyhdistyksen suositukset ja määräykset ongelman ratkaisemiseksi

Vuosikokouksessa 28.2.1999 hyväksyttiin kasvattajasitoumus liite 1. Lisäksi FIFe määrää säännöissään GM-testauksesta.

1.2. Astma ja hengityselinsairaudet

Astma on tällä hetkellä rodun terveysongelmista yleisin. Tiedossa olevia sairastuneita kissoja on lähes 40. Joillakin astma on puhjennut jo nuorena, toisilla vasta toisella kymmenellä. Myös oireiden vaikeus ja hoidon tarve vaihtelevat. Astma kulkee linjoissa, ja on syytä epäillä sen periytyvän, vaikka mekanismeja ei vielä tunneta.

Yhdellä kissalla on todettu henkitorven rakennevika, joka oireilee myös yskimisenä. Kahden kissan kohdalla yskiminen on johtunut kurkunpään halvauksesta. Toisella näistä kissoista on ollut vuosia astmadiagnoosi, joka myöhemmin osoittautui vääräksi oikean diagnoosin löydyttyä.

Esiintyvyys

Kts. liitetaulukko 8.

Rotuyhdistyksen suositukset ja määräykset ongelman ratkaisemiseksi

Rotuyhdistys suosittelee, että astmaan sairastunutta kissaa ei enää käytetä kasvatukseen. Lisäksi rotuyhdistys suosittelee mahdollisuuksien mukaan välttämään yhdistelmiä, jossa molemmilla puolin sukutaulussa on astmaan sairastuneita kissoja lähimmässä 3 polvessa.

1.3. Sydän- ja verisuonisairaudet

Korateilla on esiintynyt jonkin verran sydän- ja verisuonisairauksia, ja taipumus niihin vaikuttaa myös periytyvän. Tarkkaa diagnoosia ei ole kaikissa tapauksissa pystytty tekemään, koska menehtynyttä kissaa ei ole tutkittu. Joissakin tapauksissa on epäilty sydänongelmaa kissan äkillisesti menehdyttyä, mutta diagnoosia ei ole varmistettu. Yleisimmin on ollut kysymyksessä kardiomyopatia tai sydämen rakennevika (läppävika). Myös korkeaa kolesterolia ja verisuonten kalkkeutumaa on löytynyt.

Koratpennuilla on esiintynyt jonkin verran sivuääniä. Yksittäistapauksessa taustalta on löytynyt sydänvika, mutta pääsääntöisesti sivuäännet ovat hävinneet pennun kasvaessa.

Esiintyvyys

Kts. liitetaulukko 8.

Rotuyhdistyksen suositukset ja määräykset ongelman ratkaisemiseksi

Kissaa, jolla on pentuna ollut tai jolla on edelleen sivuääni, ei tule käyttää kasvatukseen. Kissaa, jolla on todettu sydänsairaus tai rakennevika, ei tule käyttää kasvatukseen. Mikäli samasta yhdistelmästä syntyy useampi pentu, joilla ilmenee sydänvika, ei yhdistelmää tule uusia. Kaikki kissat, jotka kuolevat nuorena tai äkillisesti tulisi lähettää kuolinsyyn tutkimukseen, koska tarkka diagnoosi on usein mahdotonta tehdä muutoin.

1.4. Epileptiset kohtaukset

Myös korateilla esiintyy jonkin verran epileptistyyppisiä kohtauksia. Epilepsiadiagnoosi on kissoilla vaikea tehdä, ja kohtausten syy voi olla myös muu kuin synnynnäinen tai perinnöllinen. Muutama keskenään sukua oleva vanhempi kissa on saanut toistuvia kohtauksia, joten taustalla saattaa olla perinnöllisiä tekijöitä.

Esiintyvyys

Kts. liitetaulukko 8.

Rotuyhdistyksen suositukset ja määräykset ongelman ratkaisemiseksi

Koska perinnöllisyyttä ei voida kokonaan sulkea pois, ei sellaista kissaa, joka toistuvasti ilman ulkoista syytä (esim. trauma tai infektiosairaus), on saanut epileptistyyppisiä kohtauksia, tulisi käyttää kasvatukseen.

1.5. Luustoviat

Korateilla on perinteisesti ollut suhteellisen paljon häntävirheitä. Häntävirheitä on erityyppisiä ja eriasteisia eikä niiden tarkkaa periytymismekanismia tunneta.

Muita luustovikoja ovat esim. rintalastan tai jalkojen epämuodostumat. Eräällä tuontikissalla ja sen joillakin jälkeläisillä on esiintynyt hieman normaalista poikkeava alempien kylkiluiden muoto, josta ei vaikuta oleva kissalle terveydellistä haittaa.

Lattarintaisuutta on aiemmin yleisesti pidetty korateilla harvinaisena, mutta vuonna 2010 Suomessa on yhden tuontiuoksen kahdessa pentueessa ollut yhteensä 4 lattarintaista pentua. Sama uros on saanut lattarintapennun myös ulkomailla. Lisäksi on tullut ilmi, että Saksassa on syntynyt merkittävä määrä lattarintaisia pentuja useammasta eri yhdistelmästä. Kysymyksessä on melko varmasti perinnöllinen vika, mutta tarkkaa periytymismekanismia ei vielä tunneta.

Yhdellä naaraskissalla on todettu puuttuva toinen alin liikkuva kylkiluu, mistä ei aiheudu kissalle haittaa.

Esiintyvyys

Kts. liitetaulukko 8.

Rotuyhdistyksen suositukset ja määräykset ongelman ratkaisemiseksi

Kissaa, jolla on näkyvä häntämutka, ei tule käyttää jalostukseen. Kahta kissaa, joilla on selvästi tuntuva häntävirhe, ei suositella astutettavan keskenään. Kissaa, jolla on muutoin poikkeava luusto, ei suositella käytettävän jalostukseen, mikäli siihen ei ole erityistä syytä (esim. erityisen harvinainen linja tai tuontikissa).

Kissaa, jolla pentuna on todettu lattarinta, ei tule koskaan käyttää jalostukseen. Kaikki pennut, joilla epäillään rintalastan epämuodostumaa, tutkitaan huolella. Menehtyneet pennut lähetetään lattarintaprojektiin. Pennuista, jotka selviävät, sekä lattarintaisten pentujen vanhemmista lähetetään verinäytteet projektiin. Lisätietoa:
<http://www.kissangeenit.fi/tutkimuksesta/projektit/lattarintaprojekti/>

1.6. Silmäsairaudet

Pigmenttinvirheitä silmissä esiintyy korateilla jonkin verran, niiden periytymisestä ei ole tietoa.

Silmäsairaudet tai sokeus ovat korateilla harvinaisia, mutta ainakin yhdellä koratilla on todettu kaihi alle 10-vuotiaana. Vanhoilla kissoilla kaihia esiintyy, mutta ei poikkeavan paljon.

Esiintyvyys

Kts. liitetaulukko 8.

Rotuyhdistyksen suositukset ja määräykset ongelman ratkaisemiseksi

Kissaa, jolla on jo nuorena voimakasta pigmentinmuodostusta silmässä, tulee käyttää kasvatukseen harkiten. Kissaa, jolla on todettu silmäsairaus (esim. kaihi) nuorella iällä, ei tule käyttää kasvatukseen.

1.7. Kivesvikaisuus

Korateilla ongelmat kivesten laskeutumisessa ovat harvinaisia. Kuitenkin tiedossa on muutama tapaus.

Esiintyvyys

Kts. liitetaulukko 8.

Rotuyhdistyksen suositukset ja määräykset ongelman ratkaisemiseksi

Käytännössä kivesvikaiset yksilöt jäävät rekisteröintisäännösten ansiosta siitoskäytön ulkopuolelle.

1.8. Purentavirheet, hammas- ja suuongelmat

Purentavirheet ovat korateilla hyvin harvinaisia, tiedossa on vain pari tapausta. Hammaskiveä esiintyy yleensä kohtuullisen vähän, ja vaikeat ienongelmat ovat harvinaisia. Useilta kissoilta on löytynyt hampaiden syöpymiä (FORL) tarkempien hammastutkimusten lisääntyttyä, taipumus vaikuttaa myös periytyvän.

Calici-viruksen aiheuttamaa suutulehdusta on myös esiintynyt korateilla.

Esiintyvyys

Kts. liitetaulukko 8.

Rotuyhdistyksen suositukset ja määräykset ongelman ratkaisemiseksi

Kasvatukseen käytetään vain kissoja, joilla on normaali purenta.
Kasvatukseen ei käytetä kissoja, joilla on todettu vaikea ien- tai suusairaus.

1.9. Napatyra

Napatyräksi kutsutaan tilaa, jossa sisälmyksiä tai rasvaa työntyy vatsanpeitteiden läpi navan kohdalta ihon alla. Se todetaan yleensä jo pentuna. Sen tarkkaa periytymismekanismia ei tunneta, mutta ainakin joissakin tapauksissa se vaikuttaa periytyvän. Napatyraa on esiintynyt koratpennuilla harvakseltaan.

Esiintyvyys

Kts. liitetaulukko 8.

Rotuyhdistyksen suositukset ja määräykset ongelman ratkaisemiseksi

Käytännössä napatyräiset yksilöt jäävät rekisteröintisäännösten ansiosta siitoskäytön ulkopuolelle. Mikäli samassa pentueessa on useampi napatyräinen pentu, ei yhdistelmää suositella uusittavan.

1.10. Nivelongelmat

Nivelrikkoa esiintyy korateilla jonkin verran, ja alttius vaikuttaisi myös jossain määrin periytyvän.

Esiintyvyys

Kts. liitetaulukko 8.

Rotuyhdistyksen suositukset ja määräykset ongelman ratkaisemiseksi

Mahdollisen sairauden periytyvyyden vuoksi kissoja, joilla on diagnosoitu nivelrikko tai synnynnäinen rakennevika, ei tule käyttää jalostukseen.

1.11. Munuaissairaudet

Krooninen munuaisten vajaatoiminta (CRF) on yleinen vanhoilla kissoilla rodusta riippumatta. Perinnöllistä munuaissairautta kuten PKD ei toistaiseksi ole korateilla todettu. Yhdellä koratilla on todettu munuaisten kuorikerroksen häiriö, joka aiheutti kissalle toistuvia virtsatietulehduksia, ja yksi menehtyi noin vuoden iässä munuaisen surkastumisen vuoksi. Näillä kahdella kissalla oli yhteinen tuontiesivanhempi, mutta tietoa mahdollisesta periytymisestä ei ole.

Esiintyvyys

Kts. liitetaulukko 8.

Rotuyhdistyksen suositukset ja määräykset ongelman ratkaisemiseksi

Kissaa, jolla on todettu munuaissairaus nuorella iällä, ei tule käyttää jalostukseen.

1.12. Syöpäsairaudet

Vanhemmilla korateilla on esiintynyt mm. lymfasarkoomaa ja pahanlaatuisia kasvaimia, esim. nisäkasvaimia. Ei vaikuta siltä, että ne olisivat korateilla keskimääräistä yleisempiä. Nisäkasvaimille voi altistaa hormonivalmisteiden käyttö nuoruudessa.

Esiintyvyys

Kts. liitetaulukko 8.

Rotuyhdistyksen suositukset ja määräykset ongelman ratkaisemiseksi

Tämänhetkisen tietämyksen nojalla ei ole syytä erityissuosituksiin.

1.13. Lisääntymiseen liittyvät ongelmat ja epämuodostumat pennuilla

Kohtutulehdukset ovat korateilla kohtalaisen yleisiä, koska monet naaraat juoksevat tiuhaan. Keisarinleikkaukset ja vaikeat synnytykset ovat korateilla harvinaisia. Hedelmättömyys on korateilla hyvin harvinaista. Joitakin ennenaikaisia synnytyksiä on ollut.

Pentujen epämuodostumia esiintyy silloin tällöin.

Korateilla on tietyissä linjoissa 2000-luvun alkuvuosina syntynyt pentuja, joilla on vääntyneet jalat. Nämä ovat suoristuneet pentujen kasvaessa. Näiden osalta on aiheutta epäillä periytyvyyttä.

Pennuilla on ollut harvakseltaan myös ns. *midline defectejä*: vatsa-aukileita, kitalakihalkioita, muita halkioita ja aukileita, kallon ja kasvojen epämuodostumia, vesipää. Näissä voi olla perinnöllinen tekijä, tai ne voivat olla ympäristötekijöiden sikiölle aiheuttamia.

Esiintyvyys

Kts. liitetaulukko 8.

Rotuyhdistyksen suositukset ja määräykset ongelman ratkaisemiseksi

Jokaisesta pentueesta kasvattaja täyttää ja palauttaa pentuelomakkeen, jotta voidaan pitkällä tähtäyksellä seurata rodun lisääntymisterveyttä. Kissaa, jolle on toistamiseen tehty keisarinleikkaus, ei tule käyttää kasvatukseen. Mikäli ensimmäiseen keisarinleikkaukseen on jouduttu heikkojen synnytyspoltojen vuoksi tai synnytys ei käynnisty normaalisti

normaalikokoisella pentueella, tulee vakavasti harkita kissan karsimista jatkokasvatuksesta. Heikkojen synnytyspolttojen epäillään olevan perinnöllinen ominaisuus. Kasvattajan tulee vakavasti harkita pentuna heikkojen, keinoruokittujen tai muuten sairaalloisten pentujen jättämistä kasvatuksen ulkopuolelle, vaikka ne aikuisena olisivat terveitä.

Kohtutulehdusriski saattaa periytyä kuten yleisestikin aikaiset juoksut ja voimakas hormonitoiminta. Kohtutulehduksia tulisi ehkäistä muilla keinoin, esim. astutusten oikea-aikaisuudella, koska asiaan vaikuttaminen jalostusvalinnoin ei tällä hetkellä käytännössä ole mahdollista.

Pentuja, joilla on pentuna ollut vääntyneet jalat, ei tule niiden suoristuttuakaan käyttää kasvatukseen. Kasvatussuosituksia epämuodostuneiden pentujen vanhempien osalta ei voi antaa, koska perinnöllisyydestä ei ole tietoa.

1.14. Iho- ja karvaongelmat

Korateilla esiintyy jonkin verran karvanlähtöä. Koska karvanlähdon syyt voivat olla moninaiset, perinnöllisyyden osuutta on vaikea arvioida. Alttius allergiselle ihottumalle ja vastustuskyky esim. sienisairauksille voi riippua perimästä. Koska korateilla on myös paljon astmaa, voidaan epäillä, että korateilla on yleisesti taipumusta atopiaan ja siihen liittyviin oireisiin varsinkin Suomen ilmasto-oloissa.

Hormonaalista karvanlähtöä esiintyy jonkin verran, ja siihen saattaa olla perinnöllinen alttius. Karvanlähtö voi olla myös stressiperäistä tai muuten itse aiheutettua ylenmääräisellä nuolemalla ja nyppimisellä. Myös tämäntyyppisissä ongelmissa voi olla mukana perinnöllinen alttius.

Korateilla esiintyy myös aknea ja rasvahäntää, jotka yleensä helpottavat nopeasti leikkauksen myötä.

Esiintyvyys

Kts. liitetaulukko 8.

Rotuyhdistyksen suositukset ja määräykset ongelman ratkaisemiseksi

Ihosairauksien osalta tilannetta tulee tarkkailla. Tällä hetkellä ei ole mahdollista antaa suosituksia, koska ei ole tarkkaa tietoa perinnöllisyyden ja ympäristön vaikutuksen merkityksestä.

1.15. Alttius sairastua FIP:iin

Vuosina 1987–2008 koratteja on kuollut FIP:iin tiettävästi Suomessa vain muutama yksilö (enintään viisi). Vuoden 2009 alkupuolella FIP:iin sairastui useassa kissalassa yhteensä 9 kissaa, joista yksi nuori tuontikissa, 3 aikuista yli 2-vuotiasta kissaa sekä kahdesta pentueesta toisesta 2 ja toisesta 3 pentua. Sairastuneet kissat ovat osittain läheistä sukua toisilleen, mutta osalla ei ole sukulaisuussuhteita.

Sairastumisen riski on suurin nuorilla kissoilla ja vanhoilla kissoilla. FIP ei sinänsä periydy, vaan on virussairaus, mutta on viitteitä siitä, että kissan periytyvällä immuunijärjestelmällä on merkitystä sairastumiselle. Korateilla FIP:n esiintyminen ei ole ollut keskimääräistä suurempaa verrattuna kissoihin yleensä lukuun ottamatta vuoden 2009 alkupuolen tilastollista poikkeusta.

Esiintyvyys

Kts. liitetaulukko 8.

Rotuyhdistyksen suositukset ja määräykset ongelman ratkaisemiseksi

Mikäli samasta pentueesta menehtyy usea kissa FIP:iin, yhdistelmää ei tulisi uusia. Kasvatuskissojen osalta on mahdollista tutkia coronavirus-vasta-aineita verestä sekä viruseritystä ulostenäytteestä. Suuremmissa kissaloissa näistä tutkimuksista voi olla hyötyä FIP-tapausten jälkeen arvioitaessa, milloin kissoja voisi jälleen turvallisesti käyttää siitokseen. Koska kokonaan koronaviruksista eroon pääseminen on epätodennäköistä avoimessa kasvatustoiminnassa, ei yhdistys anna suosituksia asiasta, vaan kasvattajien kannattaa arvioida tarvetta testaukseen itse ja yhteistyökumppaniensa kanssa.

Rotuyhdistys seuraa tilannetta, ja mikäli FIP tapauksia edelleen ilmenee normaalia enemmän, saattaa taustalla olla immuunijärjestelmään liittyviä ongelmia, joiden taustalla voivat olla perinnölliset tekijät ja sukusiitos.

1.16. Ruoka-aineallergiat

Vilja tms. ruoka-aineallergioita esiintyy korateilla jonkin verran. Ne myös näyttävät joissakin tapauksissa periytyvän ja saattavat liittyä aiemmin käsiteltyihin astmaan ja iho-ongelmiin.

Esiintyvyys

Kts. liitetaulukko 8.

Rotuyhdistyksen suositukset ja määräykset ongelman ratkaisemiseksi

Mikäli kissalla esiintyy ruoka-aineallergiaa, tulee sen partnerin valinnassa olla erityisen tarkka ja välttää samojen ongelmien esiintymistä molempien vanhempien puolella.

1.17. Allergiset reaktiot lääkeaineille

Korateilla on esiintynyt muutama vakava rokotusreaktio, monessa tapauksessa on käytetty adjuvantteja sisältävää Fel-O-Vax-rokotetta. Muutama kissa on saanut allergisen reaktion leikkauksen yhteydessä käytettävistä sulavista sidoslangoista.

Esiintyvyys

Kts. liitetaulukko 8.

Rotuyhdistyksen suositukset ja määräykset ongelman ratkaisemiseksi

Tietojen vähäisyyden vuoksi erityisiä suosituksia ei voi antaa.

1.18. Käytöshäiriöitä

Villan tai muun materiaalin pakonomainen pureskelua ja/tai nielemistä esiintyy korateilla silloin tällöin. Tätä esiintyy myös esim. siamilaisilla, ja sitä epäillään periytyväksi.

Esiintyvyys

Kts. liitetaulukko 8.

Rotuyhdistyksen suositukset ja määräykset ongelman ratkaisemiseksi

Tietojen vähäisyyden vuoksi erityisiä suosituksia ei voi antaa.

1.19. Jalostusyksilöiden käyttö ja yhdistelmien sisäsiitosaste

Rodun jalostus on populaatiogenetiikkaa, ei pelkästään yksittäisiä astutuksia. Laaja jalostuspohja luo mahdollisuuden pitää sukulaisuusaste mahdollisimman pienenä ja siten helpottaa sellaisten yhdistelmien luomista, joissa sukusiitosaste ei pääse kohoamaan liian korkeaksi. Mikäli runsaasti jälkeläisiä tuottaneessa kissassa todetaan myöhemmin esim. perinnöllinen sairaus, joudutaan jalostustyössä ongelmien eteen. Geenipoolin kaventuminen voi myös vaikuttaa haitallisesti rodun yleiseen elinvoimaisuuteen ja esimerkiksi immuunijärjestelmän toimintaan.

Nykytila

Sisäsiitoksella tarkoitetaan yleisesti sitä, että käytetyn yhdistelmän sisäsiitosaste on suurempi kuin kannan yleensä. Korattien keskimääräisestä sisäsiitosasteesta ei ole täsmällisiä tietoja, joten yhdistys ei voi antaa tarkkoja ohjeita sisäsiitosasteesta. Kuitenkin on selvää, että rotu on melko sukusiitoinen ja rodun yksilöiden vähäinen määrä jo sinällään asettaa vaatimuksia sukusiitoksen tarkkailemiselle ja välttämiseksi mahdollisuuksien rajoissa.

Rotuyhdistyksen suositukset ja määräykset ongelman ratkaisemiseksi

Jalostuksessa pyritään pitämään jalostuspohja laajana ja välttämään läheistä sisäsiitosta. Serkusparitusta vahvempaa sisäsiitosta ei tule tehdä ilman erityisen painavaa syytä (esim. naaraan kiireellinen astuttaminen välttämätön eikä muita uroksia ole käytössä). Sukusiitosasteen suositellaan olevan 9 sukupolvella enintään n. 6 %. Tuontien osalta tulee pyrkiä etsimään linjoja, joita meillä ei ennestään ole. Ns. siitosmatadorien välttämiseksi pyritään käyttämään mahdollisimman monia uroksia siitokseen ennen niiden kastrointia.

2. Luonne

Korat on luonteeltaan erilainen kuin keskivertokissa. Kasvattajan tulisi huomioida tämä pentuja markkinoidessaan ja uusia koteja valikoitaessa. Korateilla voi olla hyvin erilainen näyttelykäyttäytyminen ja kotikäyttäytyminen. Viime kädessä kasvatuksessa tärkeämpää on se, millainen kissa on kotioloissa.

Koratin ei tulisi koskaan olla ihmisarka. Arkuus voi olla periytyvää.

Korat voi olla dominoiva, territoriaalinen muita kissoja kohtaan tai roturasisti. Myös hormonitoiminta voi olla erityisen voimakas, ja korat saattaakin käyttäytyä aggressiivisesti hormonaalisista syistä. Korat on toisaalta äärimmäisen läheisriippuvainen ja ihmiseen kiintyvä. Pääsääntöisesti kissan käyttäytyminen on kuitenkin yhdistelmä sen perimää ja ympäristön vaikutusta.

3. Ulkomuoto ja rotumääritelmä

Stardardi

Rotumääritelmä pyrkii kuvaamaan rodun ihanneyksilöä, johon jalostuksella tulee pyrkiä. Eri kissajärjestöjen standardeissa on pieniä eroja, mutta erot eivät juuri ole merkittäviä kasvatuksessa.

Koratin standardi (FIFe): liite 2

Valkolaikut

Silloin tällöin syntyy koratpentuja, joilla on valkoinen medaljonki tai valkolaikku esim. vatsassa, varpaissa tai kainalossa. Laikkuja esiintyy yksivärikissoilla silloin tällöin eikä ole tarkasti tiedossa miksi.

Rotuyhdistyksen suositukset ja määräykset ongelman ratkaisemiseksi

Kissaa, jolla on valkoinen laikku, ei tule käyttää kasvatuksessa.

Resessiiviset värit

Koratpentueisiin on syntynyt ainakin lilanvärisiä ja naamiovärisiä pentuja. Teoriassa myös muita resessiivisiä geenejä voi tulla yllättäen eteen. Osalle geenimuunnoksista on jo tarjolla DNA-testi kantajien määrittämiseksi.

Rotuyhdistyksen suositukset ja määräykset ongelman ratkaisemiseksi

Resessiivisten väri- tai muiden muunnosten yleistymistä tulisi pyrkiä välttämään ja poikkeavat yksilöt tulee karsia kasvatuksesta. Mikäli DNA-testi on tarjolla, sitä tulee käyttää siten, että kahta ominaisuuden kantajaa ei yhdistetä. Kantajien karsimista kasvatusta ei suositella, koska geenikanta saattaa kaventua liikaa. Liitteessä 3 on lisätietoa väritesteistä.

III JALOSTUKSEN PAINOPISTEET

Yksittäiset yhdistelmät

Kasvatuksessa tulisi huomioida yksittäisten kasvatustalentojen osalta seuraava tärkeysjärjestys:

- 1. Terveys**
- 2. Luonne**
- 3. Ulkomuoto**

Terveys

Kissan terveyden tulisi olla ensisijaisen tärkeää. Koratit ovat olleet suhteellisen terveitä kissoja, ja näin tulisi olla jatkossakin. Korat on pitkäikäinen, ja yleensä näyttelyura on vain lyhyt jakso sen elämässä. Siksi terveyden tulisi aina ohjata jalostusta enemmän kuin ulkomuotoseikkojen.

Luonne

Rodunomaisen luonteen vaaliminen on tärkeää. Vaikka korat on vaativa rotu, on se myös ainutlaatuinen kumppani sopivalle omistajalle ja perheelle. Kuitenkin tiettyjen ominaisuuksien liiallinen korostuminen voi haitata kissan ominaisuuksia lemmikkinä, joten jälkeläisten luonnetta tulee seurata ja mahdollisesti valita jalostusyhdistelmiä myös luonteen perusteella.

Kissan näyttelyluonteen merkitys on vähäisempi kuin sen kotiluonteen. Näyttelyura on vain lyhyt jakso kissan elämässä. ~~Toisaalta ainakin Suomen Kissaliiton alaisessa kasvatuksessa jalostuskissan tulisi voida käydä näyttelyissä hakemassa EX-arvostelu.~~

Ulkomuoto

Kolmantena tavoitteena on rotumääritelmän mukainen ulkomuoto ja rakenne. Kasvattamalla rodulle tyypillisen näköisiä kissoja, jotka myös menestyvät näyttelyissä, saadaan rodulle näkyvyyttä ja uusia harrastajia. Tämä puolestaan edistää kasvatusta laajemmalla pohjalla ja sitä kautta kahta edellä mainittua tavoitetta.

Populaation jalostus

Lisäksi tulisi aina huomioida myös populaation hoito laajemmassa mittakaavassa. Nykyisen geenikantamme säilyttäminen ja myös laajentaminen on jokaisen kasvattajan yhteinen asia. Jos haluamme säilyttää koratin puhtaana alkuperäisrotuna, emme voi turvautua geenikannan kapeutuessa roturisteytyksiin. Avoimuus ja yhteistyö kasvattajien kesken on välttämätöntä.

IV JALOSTUKSEEN LIITTYVÄT MUUT MÄÄRÄYKSET JA OHJEET

Kaikki koratpennut tulee rekisteröidä johonkin vakiintuneeseen kissajärjestöön. Kasvattajien tulee aina antaa oikeaa ja varmaa tietoa rekisteröidessään pentueita. Mikäli on epäselvyyttä pentujen vanhemmista, kasvattajan tulee polveutumistesteillä varmistaa sukutaulun oikeellisuus ennen rekisteröintiä. Koratin saa astuttaa vain puhtasrotuisella koratilla, jonka sukutaulu on johdettavissa thaimaalaisiin esi-isiin.

V KÄYTÄNNÖN TOIMENPITEET

Jalostustoimikunta

Yhdistykselle valitaan vuosittain jalostustoimikunta. Jalostustoimikunnan jäsenet toimivat myös jalostusneuvojina. Jalostustoimikunnan tehtävät liittyvät kasvatuksen ohjaamiseen populaatio- ja yksilötasolla. Jalostustoimikunta pyrkii kartoittamaan jalostuspohjaa, laatimaan pitkän tähtäyksen jalostussuunnitelmia sekä seuraamaan rodun terveystilannetta ja tiedottamaan näistä kasvattajille ja jäsenistölle. Jalostustoimikunta myös vastaa kasvattajien tiedusteluihin eri yhdistelmien sopivuudesta ja riskeistä sekä neuvoo ulkomaantuonneissa. Jalostustoimikunta kerää pentuelomakkeet ja erilaiset DNA-testitulokset ja arkistoi ne. Jalostustoimikunta ylläpitää sukutaulurekisteriä.

Pentuvälitys

Yhdistyksen pentuvälitys ylläpitää listaa suunnitelluista, odotettavissa olevista sekä syntyneistä pentueista sekä käytettävissä olevista siitosuroksista. Pentuvälityksen kautta on saatavissa myös tietoa rodusta ja rotuyhdistyksestä. Pentuvälityksellä on ajan tasalla oleva sivu internetissä. Kasvattajat ilmoittavat astutuksista pentuvälittäjälle joko etukäteen tai viimeistään hyvissä ajoin ennen pentujen syntymää.

Pentuelomake

Jokaisesta syntyneestä pentueesta kasvattaja täyttää pentuelomakkeen, joka arkistoidaan mahdollista myöhemmin tehtävää tilastollista tutkimusta varten.

Kissojen geenipankki

Yhdistys tukee suomalaisen kissojen geenipankin toimintaa ja järjestää näytteidenkeruutilaisuuksia. Tavoitteena on kerätä pankkiin mahdollisimman laaja otos Suomen korateista. 26.11.2015 pankissa oli koratnäytteitä 142 kpl. Lisätietoa löytyy osoitteesta: www.kissangeenit.fi. Geenipankki kerää kissoista myös terveystietoja. Lomake löytyy em. sivuilta.

Pawpeds

Yhdistys osallistuu pawpeds-sukutaulutietokannan ylläpitoon ja kaikki suomalaiset kissat lisätään tietokantaan. Tietokantaa voi jokainen kasvattaja käyttää hyväkseen astutuksia ja tuonteja suunnitellessaan. Tietokanta löytyy osoitteesta: www.pawpeds.com.

DNA-arkisto (Liite 7)

Tulevia tutkimustarpeita varten yhdistys kerää myös omaa DNA-arkistoa suomalaisista korateista. Arkistoon kerätään poskisolunäytteitä. Näytteitä kerätään yhdistyksen yhteiseen arkistoon, mutta yksittäiset jäsenet ja kasvattajat voivat halutessaan myös itse säilyttää näytteet kissoistaan.

Terveystietojen keruu

Yhdistys kerää mahdollisimman kattavasti korattien terveystietoja ja tietoja eliniästä sekä kuolinsyistä. Näitä tietoja käytetään tilastoinnissa, jalostusohjelman päivittämisessä sekä annetaan tarvittaessa tieteelliseen tutkimukseen. Tietojen antaminen on vapaaehtoista, mutta yhdistys kannustaa jäseniään ja muita koratinomistajia avoimuuteen terveysasioissa. Terveyskyselylomake löytyy yhdistyksen kotisivuilta tai sen voi pyytää sihteeriltä. Terveystiedot on syytä päivittää, mikäli kissalla todetaan jokin uusi sairaus tai tila.

Terveyskysely

Yhdistys kartoittaa rodun terveystilannetta laajamittaisin terveyskyselyin. Jatkuva terveyskysely lomakkeen avulla aloitettiin tammikuussa 2011. Lisäksi Helsingin yliopisto toteutti kissojen yleisen terveyskyselyn professori Hannes Lohen vetämänä tutkimushankkeena vuonna 2012. Korattien tavoite oli saada yhteensä 223 kissan terveystiedot kirjallisena. Otoskoko ylitettiin reilusti, ja korat pääsi rotukohtaiseen analyysiin.

Kasvatussuunnittelu

Kasvattajien ja urosten omistajien kesken keskustellaan kasvatussuunnitelmista kokouksissa ja epävirallisissa tilaisuuksissa. Lisäksi yhdistys ylläpitää ja julkaisee taulukkoa potentiaalisten astutusten sukusiitosasteista.

Tuontituki

Yhdistys voi maksaa tuontitukea ulkomaantuonneille.

Tuontitukiehdot ja sopimus liite 5

Koulutus

Kasvattajille järjestetään mm. kasvattajaseminaareja ja yhdistyksen julkaisuun pyritään saamaan informatiivisia artikkeleita.

Kissojen ja kasvattajien palkitseminen

Rotuyhdistys palkitsee vuosittain näyttelyissä parhaiten menestyneet kissat ja kasvattajan. Lisäksi palkitaan titteleihin valmistuneet kissat ja näyttelykohtaisesti menestyneet kissat.

LIITTEET

Liite 1

KASVATTAJASITOUMUS

Suomen Koratrengas ry:n jäsenet sitoutuvat korattien kasvatustoiminnassaan noudattamaan seuraavia periaatteita:

1. En koskaan astuta keskenään kahta GM1-kantajaksi todettua kissaa.
2. En koskaan astuta keskenään kahta GM2-kantajaksi todettua kissaa.
3. En koskaan astuta keskenään kahta kissaa, joista en tiedä, ovatko ne GM1- tai GM2-gangliosidoosin kantajia.
4. En koskaan astuta keskenään kahta kissaa, joista toinen on GM1- ja/tai GM2-gangliosidoosin kantaja ja toisen geeniperimästä ole tietoa.
5. Jos toinen pentueeni vanhemmista on GM1- tai GM2-gangliosidoosin kantaja tai toisen vanhemman geeniperimästä ei ole tietoa, en myy pentuja siitoskissaksi, ennen kuin ne on DNA-testillä todettu geeniperimältään normaaliksi. Mikäli pentueeni pennut ovat tai saattavat olla GM1- tai GM2-gangliosidoosin kantajia, enkä halua pentuja testata, rekisteröin ne "ei siitokseen" merkinnällä.
6. Mikäli siitoskykyinen jälkeläiseni on tai saattaa olla GM1- tai GM2-gangliosidoosin kantaja, sitoudun kertomaan asiasta ja sen merkityksestä ostajalle. Pysin parhaani mukaan huolehtimaan siitä, että minulta kissan hankkineet noudattavat kasvatustoiminnassaan näitä periaatteita.
7. Huolehdin aina, että:
  - mahdolliset tuontikissani on testattu alkuperämaassaan GM1- ja GM2-gangliosidoosin varalta
tai
  - voidaan muuten osoittaa, että ne eivät ole kummankaan geenivirheen kantajia
tai
  - DNA-testautan tuontikissan GM1- ja GM2-gangliosidoosin varalta ennen kuin sitä käytetään Suomessa siitokseen.
8. DNA-testit tulee olla tehty Suomen Koratrengas ry:n jalostustoimikunnan hyväksymässä tutkimuslaitoksessa. Tällä hetkellä tällainen laitos on ainakin Scott-Ritchey Research Center Auburnissa Yhdysvalloissa. Myös Laboklin Saksassa ja Movet Oy Suomessa tekevät GM- ym. DNA-testejä.

Mikäli yllämainittujen ehtojen suhteen on epäselvyyksiä, otan aina ennen astutusta yhteyttä Suomen Koratrengas ry:n jalostustoimikuntaan. Suomen Koratrengas ry ylläpitää sukutaulurekisteriä ja antaa tarvittaessa kasvattajille tietoa koratkissojen geeniperimästä.

Koratin standardi (FIFE)

KATEGORIA III	KOR	Koratstandardi
YLEISTÄ	Olemus	Valpas vaikutelma
	Koko	Keskikokoinen
PÄÄ	Muoto	Edestä katsoen sydämenmuotoinen, siinä on hyvin leveyttä silmien välissä ja yläpuolella; Kulmat muodostavat sydämen ylemmät kaaret ja kasvojen sivut kaartuvat pehmeästi alas leukaa kohti täydentäen sydämenmuodon. Kuonon "pinch" ¹ on ei-toivottava.
	Nenä	Pituus hyvässä suhteessa kasvoihin, profiilissa lievä "stop" ² . Nenänpää ja kirsi kaartuu hieman alaspäin (kuten leijonalla)
	Leukaperät Kuono-osa Leuka	Leukapielet ja leuka vahvat ja hyvin kehittyneet muodostaen hyvän tasapainon profiiliin nähden ja täydentäen sydämenmuodon. Kuono-osa ei ole teräväkärkinen tai neliskanttinen. Leuka ei ole heikko eikä luisu, mikä antaisi päälle terävän muodon.
KORVAT	Muoto	Suuret, leveät tyvestä, hieman pyöristyneet kärjistä. Korvien sisäpuolet hieman ja ulkopuolet hyvin peittyneet erittäin lyhyellä ja ihonmyötäisellä karvalla.
	Sijainti	Korkealla pääläella antaen valppaan vaikutelman
SILMÄT	Muoto	Suuret, pyöreät ja hyvin avoimet, melko ylisuuret kasvojen kokoon nähden.
	Väri	Loistavat ja ilmeikkäät. Loistavan vihreä väri on toivottava, mutta meripihka hyväksytään pennuilla ja nuorilla aikuisilla 2 vuoden ikään asti.
VARTALO	Rakenne	Rakenteeltaan keskivahva mutta silti elegantti, lihaksikas ja notkea; voimakas, muttei raskasrakenteinen; painavampi kuin ulkonäkö antaa olettaa; selkä kaareva.
JALAT		Hyvässä suhteessa vartaloon; takajalat hieman korkeammat kuin etujalat.
	Tassut	Ovaalit
HÄNTÄ		Keskipitkä, paksumpi tyvestä ja kapenee kohti pyöristynyttä kärkeä
TURKKI	Laatu	Lyhyt tai keskipitkä, vartalonmyötäinen; Yksinkertainen turkki on kiiltävä ja hienolaatuinen. Turkilla on taipumus jakautua selkärangan päällä kissan liikkeessä.
	Väri	Hopeansininen kaikkialla, ei varjostuksia tai tabbykuviointia; Valkoisia karvoja tai laikkuja ei sallita; Jokaisen karvan tulisi olla vaaleampi juuresta, sitten se muuttuu vähitellen tummemman siniseksi ja loppuu hopeanväriseen kärkeen; Mitä enemmän hopeaa sen parempi; Raajoissa, joissa turkki on lyhyempi hopea korostuu; Hopeanhohde vain päässä, jaloissa ja tassuissa on ei-toivottavaa.
KIRSU		Tumman siniharmaa tai laventeli. Vanhemmilla kissoilla tulisi hyväksyä hieman pigmentin puutetta.
POLKUANTURAT		Tumman siniharmaasta laventeliin vaaleanpunertavalla vivahteella. Vanhemmilla kissoilla tulisi hyväksyä hieman pigmentin puutetta.
VIAT JOTKA JOHTAVAT DISKAAMISEEN	Turkki	Mikä tahansa muu väri kuin hopeansininen.

¹ "Pinch" tarkoittaa kuonon selvää erottumista poskiluista, jolloin kuonosta saa sormilla helposti "nipistysotteen". (suom. huom.)

² "Stop" eli stoppi tarkoittaa selvärajaista nenän ja otsan taitekohtaa, mitä voimakkaampi kulma, sitä syvempi stoppi. (suom. huom.)

Liite 3 Lisätietoa väritesteistä (DNA)

Tällä hetkellä kissoista voidaan testata poskisolunäytteestä, kantaako kissa suklaageeniä (chocolate) tai naamiogeeniä (siamese colourpoint). Testin voi ottaa itse kotona ja lähettää laboratorioon. Testin hinta vaihtelee hieman, mutta on n. 25–40 euroa. Tuloksen saa muutamassa viikossa.

Testejä tehdään mm. seuraavissa laboratorioissa:

UCL Davis, Veterinary genetics laboratory <http://www.vgl.ucdavis.edu/>

Laboklin, Saksa www.laboklin.de

Movet Oy, Suomi www.movet.fi

Liite 4 Pentuelomake

Pentueen isä:	
Pentueen emo:	
Pentueen syntymäaika:	Emon ikä vuosina:
Montako aikaisempaa pentuetta emolla on ollut?	Montako vuorokautta oli kantoajan kesto? (ensimmäisestä tiedetystä astumisesta)
Olitko läsnä synnytyksessä?	☐ Kyllä ☐ Ei ☐ Osan aikaa
Montako tuntia synnytys kesti (ensimmäisistä näkyvistä supistuksista viimeisen pennun syntymään)?	
Tarvittiinko eläinlääkärin apua? Jos eläinlääkärää tarvittiin, kerro lyhyesti miksi.	
Tehtiinkö emolle keisarileikkaus?	☐ Kyllä ☐ Ei
Montako elävää pentua syntyi?	Montako kuollutta pentua syntyi?
Oliko jollakin/joillakin pennuista epämuodostumia? Jos oli,kerro millaisia.	
Pentujen syntymäpainot (kirjaa syntymäjärjestyksessä jos tiedossa):	
PENTU 1 _____ g	SUKUPUOLI: _____
PENTU 2 _____ g	SUKUPUOLI: _____
PENTU 3 _____ g	SUKUPUOLI: _____
PENTU 4 _____ g	SUKUPUOLI: _____
PENTU 5 _____ g	SUKUPUOLI: _____
PENTU 6 _____ g	SUKUPUOLI: _____
PENTU 7 _____ g	SUKUPUOLI: _____
PENTU 8 _____ g	SUKUPUOLI: _____
PENTU 9 _____ g	SUKUPUOLI: _____
Pentu syntyi kuolleena	☐
Pentu syntyi kuolleena	☐
Pentu syntyi kuolleena	☐
Pentu syntyi kuolleena	☐
Pentu syntyi kuolleena	☐
Pentu syntyi kuolleena	☐
Pentu syntyi kuolleena	☐
Pentu syntyi kuolleena	☐
Pentu syntyi kuolleena	☐
Jos et tiedä kuolleena syntyneitä pentujen sukupuolta tai painoa, merkitse vain rasti.	
Menehtyikö joku/jotkut pennuista ensimmäisten 2 viikon aikana? Montako vrk pentu eli? Mikä oli kuolinsyy (jos tiedossa)?	

Liite 5 Tuontitukiehdot ja sopimus

TUONTITUKISOPIMUS

Suomen Koratrenngas ry myöntää tuontitukea _____ euroa _____:lle
kissasta _____.

Tätä sopimusta on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, toinen Suomen Koratrenngas ry:lle ja toinen tuontituen saajalle.

Paikka ja aika: _____

_____
Suomen Koratrenngas ry:n puolesta
xxx/puheenjohtaja

_____
Tuontituen saaja

Tuontituen saaja sitoutuu noudattamaan seuraavia tuontituen ehtoja:

TUONTITUKIEHDOT

1. Suomen Koratrenngas ry:n hallitus voi myöntää tuontituen kissalle, jonka se katsoo voivan edistää koratkasvatusta Suomessa. Tuontituen voi saada kissalle, joka on leikkaamaton alle 4-vuotias kissa. Tuontitukea haetaan yleensä etukäteen, mutta se voidaan erikoistapauksessa myöntää myös takautuvasti.
2. Tuontituen saannin edellytyksenä on, että kissan omistajaksi Suomessa merkittävä henkilö on Suomen Koratrenkaan jäsen, eikä kissan tuontiin ole saatu avustusta muulta taholta.
3. Tuontikissan tulee olla puhdasrotuinen sininen korat, jonka sukutaulussa on neljä polvea puhdasrotuisia sinisiä koratteja (poikkeuksena Thaimaan tuontien jälkeläiset) ja jonka sukutaulu on tarvittaessa mahdollista jäljittää rodun alkuperämaahan Thaimaahan. Kissan omistajan on toimitettava kopio kissan rekisterikirjasta tai alkuperäisestä sukutaulusta anomuksen liitteenä.
4. Kissan omistaja sitoutuu siihen, että kissaa käytetään kasvatukseen, kunnes sillä on vähintään viisi jälkeläistä. Jos kissa ei todistettavasti pysty saamaan jälkeläisiä tai periyttää merkittäviä geneettisiä virheitä kissan omistaja voi steriloida/kastroida kissan aikaisemmin Suomen Koratrenngas ry:n hallituksen luvalla. Lupa on anottava kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen leikkausta. Mikäli tätä ehtoa rikotaan, on Suomen Koratrenngas ry:llä oikeus periä tuki takaisin.
5. Kissan omistaja sitoutuu ilmoittamaan etukäteen Koratrenkaan hallitukselle astutuksista. Kissan omistaja on myös velvollinen tiedottamaan yhdistykselle syntyneistä pentueista ja ilmoittamaan pentujen uudet omistajat yhteystietoineen.
6. Kissan omistaja on velvollinen ilmoittamaan etukäteen kissan myynnistä. Tuontituen saaja vastaa siitä, että tuen ehdot täytetään. Kuolemantapauksessa tulee toimittaa eläinlääkärintodistus. Mikäli kissa on lopetettu ilman eläinlääkärin suositusta, eikä tuen ehtoja ole täytetty, tuki peritään takaisin.
7. Eläinlääkäri voi kastroida/steriloida kissan, mikäli se on eläinlääkinnällisistä syistä välttämätöntä. Tällöin kissan omistaja vapautuu vastuusta toimittamalla Suomen Koratrenngas ry:n hallitukselle eläinlääkärin antaman todistuksen leikkauksen välttämättömyydestä.
8. Kissan omistaja sitoutuu käyttämään kissaa leikkaamattomana näyttelyssä vähintään kerran avoimessa tai sitä korkeammassa luokassa.
9. Tuontituki maksetaan vasta, kun kissa on hyväksytty SRK:n rekisteriin. Kopio kissan rekisterikirjasta on toimitettava hallitukselle.
10. Tuontituen määrän vahvistaa vuosittain yleiskokous. Mikäli yhdistyksen talous sitä vaatii, voi yleiskokous kieltää tuontituen myöntämisen. Jos taloudellinen tilanne on heikentynyt olennaisesti, ei hallitus voi myöntää tukea.

Liite 6

Tilastotietoja 31.12.2014

VUOSI	PENTUJA REKISTERÖITY			TUONNIT		VIENNIT XSH	
	UROKSIA	NAARAITA	YHTEENSÄ	UROKSIA	NAARAITA		
2014	24	14	38	0	1	1	
2013	30	28	58	2	0	1	
2012	30	29	59	0	0	2	
2011	26	32	58	0	0	5	
2010	21	22	43	1	0	4	
2009	25	18	43	3	2	2	
2008	25	27	52	1	1	3	
2007	26	31	57	1		2	
2006	20	17	37	1		1	
2005	25	24	49			1	
2004	20	15	35	1		1	
2003	23	18	41	1	1	2	
2002	7	8	15	2	1	1	1
2001	8	15	23	1	1	2	
2000	10	5	15		1		
1999	9	5	14	1		2	
1998	4	2	6			2	
1997	6	6	12				
1996	5	10	15		1		
1995	11	4	15				
1994	8	6	14		1		
1993	7	10	17				
1992	10	3	13	1			
1991	10	6	16	1			
1990	0	1	1				
1989	2	3	5	1	2		
1988	2	2	4		1	1	
1987	0	0	0	0	2		
YHTEENSÄ	394	361	755	18	15	33	1

31.12.2014 REKISTERÖITY YHTEENSÄ

788 KOR
1 XSH

Liite 7

Suomen Koratrengas ry

OHJE POSKISOLUNÄYTTEEN OTTAMISEKSI DNA-ARKISTOON

Voit käyttää tavallisia pumpulipuikkoja. Puikoissa voi olla jonkin verran eroja, jotkut hajoavat helposti ja niillä on hieman hankalampi saada näyte.

Käytä ainakin kaksi, mutta mielellään 4 puikkoa. Jos käytät kaksipuolisia puikkoja, ota näyte aina molempiin päihin. Jos käytät yksipäisiä puikkoja, voit käyttää useampaakin kuin neljää. Mitä useamman näytteen otat, sitä varmemmin näytteistä saadaan riittävästi DNA:ta.

Kissan tulisi olla syömättä ja juomatta noin puoli tuntia ennen näytteenottoa.

Jos otat näytteitä pennuista, niiden tulisi olla erossa emostaan tai muuten valvottuna parisen tuntia niin, etteivät ne pääse emon nisille. Jos pennut pääsevät imemään, niillä voi olla emon soluja ja siis DNA:ta vielä suussaan.

Hoida näytteenotto prosessi ja näytteiden käsittely aina yhdestä kissasta kerrallaan, jotta näytteet eivät varmasti pääse sekaantumaan. Pese myös kätesi näytteiden oton välillä.

Ota kissa syliin tai jalkojesi väliin pää itsestäsi pois päin jotta se ei pääse peruuttamaan. Pidä hellästi mutta kunnolla kiinni kissan päästä. Työnnä pumpulipuikko kissan yläkulmahampaiden ja suupielen väliin poskessa olevaan "taskuun". Pyöritä ja liikuta puikkoa edestakaisin mahdollisimman monta kertaa (10-20 sekuntia) samalla painaen poskesta ulkopuolelta. Tärkeintä on, että saat hierottua puikolla riittävän voimakkaasti kissan huulen ja posken sisäpintaa, voit soveltaa tekniikkaa tarpeen mukaan. Toimenpide ei satu, mutta yleensä kissa laittaa hieman vastaan ja puikko lipsahtaa helposti suun puolelle. Kun olet kärsivällinen etkä hermostu saat varmasti näytteitä otettua riittävästi. Ota näytteitä molemmista poskista. Voit ottaa näytteitä niin monta kuin jaksat. Jos kissalla on lyhyt pinna, voit ottaa lisää myöhemmin.

Anna puikon kuivahtaa ilmassa heilutellen n. 30 sekuntia ennen kuin teippaat sen paikoilleen, mutta älä puhalla siihen. Puikossa ei näy mitään, mutta kokemus on osoittanut että yleensä DNA:ta on silti riittävästi. Pentujen näytteiden kanssa on joskus ollut ongelmia, joten olisi hyvä ottaa kissoista näytteet talteen vielä uudelleen aikuisena.

Teippaa näytteet lomakkeeseen ja taita se ohjeen mukaan niin, että näytteet jäävät suojaan. Niittaa vielä varmistukseksi lomake, etteivät näytteet pääse sotkeentumaan kirjekuoreen. Varminta olisi laittaa jokaisen kissan näyte omaan pieneen kuoreen ja sitten nämä suurempaan. Näytteitä ei saa laittaa tiiviiseen muoviasiaan tai pussiin!

Palauta lähete puikkoineen tavallisessa kirjekuoreen osoitteella:

Outi Niemi

Suomen Koratrengas ry

Kunnaankatu 11 B 10

21200 Raisio

Jos et saa näytettä otettua itse, tulemme mahdollisuuksien mukaan ottamaan näytteen puolestasi. Ota yhteyttä: outin@kolumbus.fi tai puh. 050 549 8233.

Näytelomakkeen löydät täältä:

<http://www.kolumbus.fi/outin/koratrengas/dna.pdf>